

RAPORT (2017)

Cadrul instituțional

UnAȘM este o instituție publică de învățământ superior, activitatea căreia este organizată în cadrul a trei facultăți: Științe ale naturii, Științe Exacte și Științe Socioumanistice. În anul 2017 cele șase catedre existențe până la moment au fost reorganizate în trei departamente. În cadrul UnAȘM funcționează Centrul Genetică Funcțională ca entitate științifică distinctă.

Procesul de învățământ se desfășoară în conformitate cu principiile *Bologna* și include trei cicluri de formare profesională: Licență-Masterat-Doctorat (LMD). Programele de studii în UnAȘM, sunt concepute în scopul asigurării calității proceselor didactice, educării competitivității și creării șanselor reale de inserție pe piața muncii pentru absolvenți.

Resursele umane reprezintă unul dintre principalii factori ai dezvoltării UnAȘM. În scopul valorificării potențialului uman, UnAȘM și-a propus redefinirea statutului cercetătorului în Universitate prin stimularea și motivarea personalului de cercetare și a răspuns pozitiv la inițiativa Comisiei Europene **EURAXESS – cercetătorii în mișcare** ce reprezintă o cale sigură către cariere mai atractive în cercetare. Universitatea Academiei de Științe a Moldovei este prima instituție de învățământ din Republica Moldova căreia Directoratul General pentru Cercetare al Comisiei Europene i-a conferit logoul Excelența Resurselor Umane în Cercetare/HR Excellence în Research”.

În calitate de instituție fondată de AȘM, Universitatea asigură integrarea procesului de învățământ superior în procesul de cercetare științifică, adaptarea programelor și a specialităților la necesitățile de cadre științifice ale organizațiilor din sfera științei și inovării.

Pentru atingerea obiectivelor și misiunii anunțate în documentele instituționale, în procesul de cercetare din UnAȘM sunt antrenați activ, în afara personalului didactico-științific, studenții de la toate ciclurile de studii: Licență, Masterat, Doctorat.

Contingentul de studenți, Ciclul I, II

În conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități și domenii generale de studii în instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior pentru anul de studii 2017-2018 (nr. 585, 24 iulie 2017) Universității AȘM iau fost repartizate 65 de locuri bugetare și 20 de locuri cu achitarea taxei de studiu (Anexa 1). În turul I al admiterii au fost înmatriculați la locurile bugetare alocate 39 de candidați, dintre care 1 candidat la studii contra taxă.

În perioada 09–15 august, la studii superioare de licență a fost organizat concursul repetat la locurile rămase nesolicitate în turul I (27 buget și 19 cu taxă), care s-a soldat cu înmatricularea a 15 candidați, dintre care 2 candidați la studii contra taxă. În rezultatul Admiterii 2017 au fost admiși la studii cu finanțare bugetară 57 de candidați, dintre care 4 la studii contra taxă, 2 studenți au fost înmatriculați la cota de 15 la sută (1 candidat la categoria „copii orfani” și 1 candidat la categoria „cu părinți participanți la acțiunile militare din r-le de Est, Afgan. sau Cernobîl”).

Limita inferioară a mediei de promovare a concursului de înmatriculare a fost de 5,38, fiind atestată la programul Ecologie, Facultatea Științe ale Naturii, limita superioară a constituit 9,46, fiind consemnată la programul Biologie moleculară, Facultatea Științe ale Naturii

Conform Hotărârii Guvernului nr. 585 din 24 iulie 2017 „Cu privire la planurile de pregătire a cadrelor de specialitate, pe meserii, specialități și domenii generale de studii, în instituțiile de învățământ

profesional tehnic și superior pentru anul de studii 2017-2018” la ciclul II de studii pentru Universitatea AȘM s-au oferit 80 de locuri, dintre care 40 locuri bugetare și 40 - cu achitarea taxei de studiu.

Înmatricularea la studii superioare de masterat la locurile bugetare s-a realizat în ordinea descrescătoare a mediilor generale de concurs, calculate în baza notelor din diplomele candidaților, conform metodologiei aprobate. În urma desfășurării turului I al concursului de admitere la studii superioare de masterat au fost înmatriculați 51 de candidați, dintre care 40 la studii cu finanțare din contul bugetului de stat și 11 persoane au decis să se înscrie la studii contra taxă. În turul doi au fost propuse pentru concursul suplimentar 29 locuri la studii contra taxă.

În rezultatul Concursului de admitere 2017 la studii superioare de masterat au fost înregistrate 78 de dosare ale candidaților la studii de master, majoritatea dorind să facă studiile de master la locuri bugetare. Astfel, au fost înmatriculate 40 persoane la locuri bugetare și 29 – contra taxă, în total **69** de masteranzi.

Dinamica contingentului de studenți

Conform rapoartelor statistice ale Secției Studii și facultăților, contingentului de studenți s-a modificat pe parcursul anului de studii. Astfel, în perioada de referință, de la studii superioare de licență au fost exmatriculați 37 de studenți, dintre care 4 au fost exmatriculați din motivul înmatriculării la studii peste hotare. Cea mai mare parte din exmatriculări (35 %) sunt din cauza acumulării restanțelor academice. Alt motiv enunțat este: propria dorință (30%). Comparativ cu anul trecut de studii a crescut procentul persoanelor exmatriculate din motivul încălcării disciplinei de la 10% la 24%. Menționăm că unul din argumentele de bază invocat pentru justificarea numărului mare de absențe este situația materială precară a studenților, fapt care îi determină să se angajeze în câmpul muncii. În ultimii ani a sporit numărul de studenți care își realizează studiile concomitent la două universități și respectiv nu reușesc să frecventeze orele. În această ordine de idei, în funcție de anul de studii și ordinea priorităților specialităților pentru care optează, studentul se vede nevoit să renunțe la una dintre universități, crescând astfel procentul exmatriculărilor din propria dorință sau din motivul nereușitei academice.

Tabelul 1

Contingentul de studenți (ciclul I, licență)

Codul, domeniul general de studii	Codul, specialitatea	Numărul de studenți									
		Anul I			Anul II			Anul III			Absolvenți 2017
		01.09.2017	31.12.2017	01.06.2018	01.09.2017	31.12.2017	01.06.2018	01.09.2017	31.12.2017	01.06.2018	
022. Științe umaniste	0223.1 Filozofie	-	-	-	5	5		4	2		5
023 Filologie	0232.2 Limba și lit. rom. și l. engleză	13	11		14	14		13	11		14
050 Științe chimice	0500.1 Chimie	10	8		6	6		6	6		4
051 Științe biologice	0511. 1 Biologie	-	-	-	-	-	-	7	7		5
	0511.2 Biologie moleculară	18	17		8	8		9	9		8
052 Științe ale mediului	0521.1 Ecologie	11	9		6	6		9	9		8

053 Științe fizice	0532.1 Geografie	-	-	-	6	6	-	6	6		5
	0533.1 Fizica	-	-	-	-	-	-	2	2		
061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor	0613.4 Informatică	5	3		2	1		8	8		4
TOTAL		57	48		47	46		64	60		53

În total la ciclul I își fac studiile **154** de studenți.

Dinamica contingentului de studenți la **ciclul II, masterat** indică o creștere a numărului de exmatriculați comparativ cu anii precedenți de studii. În perioada de referință, procentul acestora a crescut până la 16%, comparativ cu 9% în anul 2015-2016. Din cauza nereușitei academice au fost exmatriculați 14 masteranzi (48%), 9 masteranzi exmatriculați au avut încălcări ale disciplinei (31%), 5 din propria inițiativă (17%) și 5 masteranzi au fost exmatriculați din motivul neachitării taxei de studii. Este relevantă, sporirea numărului de exmatriculări corelat cu statutul masterandului angajat în câmpul muncii, iar în ultimii ani și cu tendința accentuată de căutare a unui loc de muncă peste hotarele țării, fapt care se soldează cu depunerea cererii de exmatriculare.

Tabelul 2

Contingentul de masteranzi (ciclul II)

Codul, domeniul general de studii	Program de masterat	Numărul de masteranzi pe anii de studii						Absolvenți 2017
		Anul I			Anul II			
		01.09.2017	31.12.2017	01.06.2018	01.09.2017	31.12.2017	01.06.2018	
022 Științe umaniste	Globalizarea: istorie, politici, culturi europene	5	5		4	2		5
	Comunicare și mediere interculturală	6	6		6	6		7
023 Filologie	Lingvistica contrastivă în context multilingv	8	8		6	6		5
031 Științe sociale și comportamentale	Securitate națională	8	8		10	10		10
	Demografie	-	-	-	4	4		-
050 Chimie	Chimie	5	5		9	9		4
051 Științe biologice	Biologie moleculară	8	7		5	5		5
052 Științe ale mediului	Științe ale mediului	6	5		6	5		6
	Dezvoltare regională și rurală	7	4		7	6		3
	Bioeconomie și economie ecologică	7	7		6	6		4
053 Științe fizice	Fizica	-	-	-	1	1		2
054 Matematica și statistica	Matematica și Informatica	6	6		7	7		7
061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor	Informatica aplicată	3	3		6	6		10
Total UnAȘM		69	64		77	73		68

La ciclul II, masterat își fac studiile **137** de studenți. În total la ambele cicluri de studii - **294**

Calitatea resursei umane pregătite în cadrul UnAȘM

Un indice al calității resursei umane pregătite de UnAȘM sunt examenele de licență și master.

În perioada de referință examenele de licență s-au desfășurat conform orarului și a actelor normative în vigoare. În baza ordinului rectorului au fost admiși spre susținerea examenelor de licență 47 de studenți: 26 la facultatea Științe ale Naturii; 8 la facultatea Științe Exacte; 19 la facultatea Științe Socioumanistice.

Rata de promovare în rezultatul sesiunii de susținere publică a tezelor de licență a fost de 100%.

Media notelor la absolvire în anul 2017 la **ciclul I** de studii a fost **8,69**.

La facultatea Științe ale Exacte nu s-au înregistrat note mai mici de șase. Toți cei 8 studenți admiși spre susținere, au obținut note între 8,00 și 9,99.

Din totalul studenților facultății Științe ale Naturii admiși spre susținere, 73% au obținut note între 8,01 și 10. Nota minimă obținută în cadrul acestei sesiuni de examinare a fost 6,60 și s-a înregistrat la specialitatea *Ecologie*.

La facultatea Științe Socioumanistice nota minimă a fost 6,50. S-au înregistrat 15 note cuprinse în intervalul 8,01-10.

Distribuția pe facultăți a notelor indică cea mai mare pondere a notelor de „10” la facultatea Științe ale Naturii. Note sub valoarea „7” s-au înregistrat la Facultatea Științe Socioumanistice și Facultatea Științe ale Naturii (figura. 1).

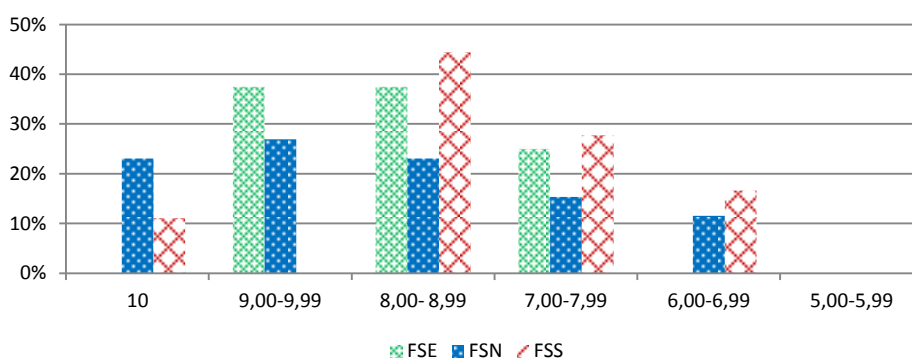

Figura 1. Distribuția notelor, susținerea tezelor de licență

La examenele de absolvire a **ciclului II** de studii au fost admiși 68 de studenți: 18 la facultatea Științe ale Naturii; 23 la facultatea Științe Exacte; 27 la facultatea Științe Socioumanistice. Nu s-au prezentat la examene din motive personale un masterand de la programul de studii *Globalizare: istorie, culturi și politici europene*, o masterandă de la la programul de master *Lingvistica contrastivă în context multilingv* și din motive de sănătate o masterandă de la programul de master *Lingvistica contrastivă în context multilingv*. Totodată, menționăm că au susținut teza de master doi masteranzi din anii trecuți: o masterandă la programul de master *Informatică aplicată* și o masterandă la programul de master *Fizica*.

Media de absolvire la ciclul II de studii a fost **9,22**.

La facultatea *Științe ale naturii* s-au înregistrat 7 note de „10” și câte 10 note cuprinse între „8” și „9,99”. Cea mai mică notă obținută la programele din cadrul facultății este la *Științe ale mediului* – 7,80.

La Facultatea *Științe exacte* s-au înregistrat 5 note de „10”. În cadrul facultății, cea mai mică notă la susținerea tezelor este „8” și s-a înregistrat la programul de master *Matematică și Informatică*.

La facultatea *Științe socioumanistice* circa 25% dintre masteranzii admiși spre susținere au obținut note de „10”. La programul de master *Lingvistica contrastivă în context multilingv* este o notă de „6” – aceasta fiind și nota minimă din cadrul facultății.

La ciclul II de studii cea mai mare medie a notelor obținute la susținerea tezelor se înregistrează la programele din cadrul catedrei *Matematică și Informatică*. Programele de master la care s-au constatat cele mai mici medii ale notelor sunt *Științe ale mediului, Bioeconomie și economie ecologică și Chimie* (figura 2)

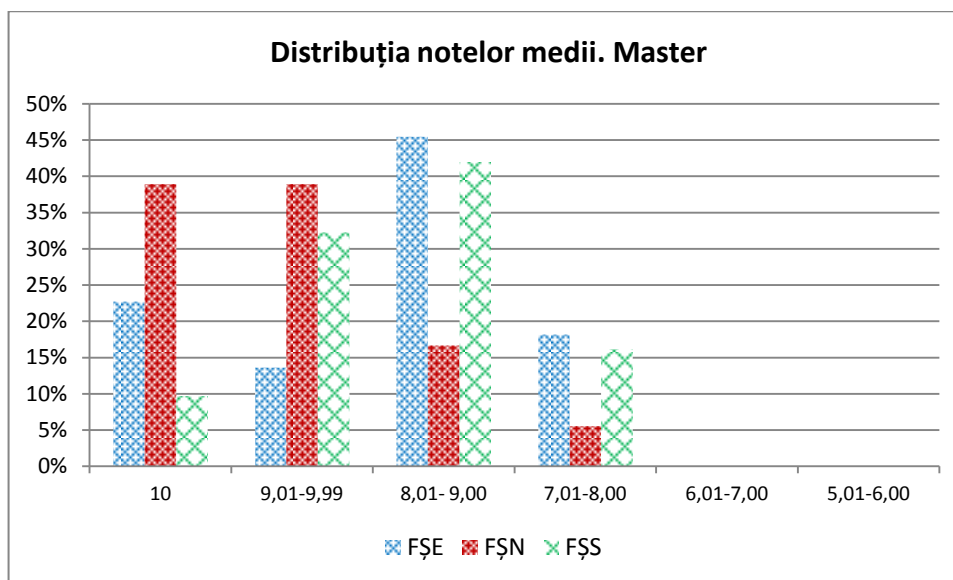

Fig. 2. Distribuția notelor medii pe specialități și facultăți (%). Susținerea tezelor de master

Din distribuția notelor de la susținerea tezelor pe facultăți se observa că la facultatea Științe ale Naturii se atestă cea mai mare pondere a notelor de „10”, urmată de facultatea Științe Exacte. Cele mai mici note s-au obținut la facultățile Științe ale Naturii.

Studiile superioare de doctorat, ciclul III sunt centrate pe învățarea prin cercetare având drept scop formarea resursei umane prin și pentru cercetare științifică.

Programele de studii superioare de doctorat se desfășoară în baza *Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III*, aprobat prin HG nr. 1007 din 10 decembrie 2014. în școli doctorale. În cadrul Consorțiului Academic Universitar al Universității Academiei de Științe a Moldovei constituit cu organizațiile din sfera științei și inovării AȘM, Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți și Universitatea „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul funcționează opt școli doctorale:

- Matematică și Știința Informației
- Științe Fizice
- Științe Geonomice
- Științe Chimice și Tehnologice
- Științe Biologice
- Științe Umaniste
- Științe Juridice, Politice și Sociologice
- Științe Economice și Demografice

Prin Hotărârea Guvernului RM nr. 816 din 11.11.2015 *Cu privire la acordarea dreptului de organizare a studiilor superioare de doctorat instituțiilor de învățământ superior, consorțiilor, parteneriatelor naționale și internaționale* s-a autorizat activitatea școlilor menționate la 76 programe de doctorat. Programele de doctorat includ două componente: *Programul de pregătire bazat pe studii avansate* *Programul individual de cercetare științifică*.

Programul de pregătire avansată este un instrument pentru îmbogățirea cunoștințelor studentului-doctorand și care îi servește acestuia pentru derularea în bune condiții a programului de cercetare științifică

Programul individual de cercetare științifică se realizează în cadrul a 17 organizații din sfera științei și inovării ale AȘM, la Universitatea Academiei de Științe a Moldovei și cele trei universități, membri ai consorțiilor.

Activând în cadrul institutelor științifice ale AȘM, doctoranzii au posibilitatea să participe atât în proiecte de cercetare naționale, cât și în cele internaționale. În anul de referință 2/3 din numărul total de doctoranzi au participat în diferite proiecte alături de îndrumătorii săi.

Contingentul de doctoranzi

Tabelul 3

Școala doctorală	Anul I			Anul II			Anul III			Anul IV			Total ȘD	Cet str.
	bug	taxă	total	bug	taxă	total	bug	taxă	total	bug	taxă	total		
Matematică și Știința Informației	3	1	4	2		2	2		2		1	1	9	2
Științe Fizice	4		4	4		4	6		6	6		6	20	
Științe Chimice și Tehnologice	2	1	3	3		3	5		5	2		2	13	1
Științe Biologice	6		6	11	1	12	14	2	16	5		5	39	1
Științe Geonomice	4		4				5		5	1		1	10	
Științe Juridice, Politice și Sociologice	2	17	19	1	5	6	3	10	13	7	7	14	52	4
Științe Umaniste	15	3	18	10		10	9	3	12	8	2	10	50	1
Științe Economice și Demografice	3	3	6	3	3	6	3	5	8	2	2	4	24	3
Total:	39	25	64	34	9	43	47	20	67	31	12	43	217	12

Resurse umane antrenate în procesul de coordonare a activității doctoranzilor

În cadrul Școlilor doctorale activează 250 de conducători de doctorat. În anul 2017 doctoranzii au fost ghidați de 135 de conducători de doctorat și 196 de îndrumători

Conducători de doctorat

Tabelul 4

Școala doctorală	Total	Dintre ei:			
		Acad.	Mem. cor.	Dr. hab.	Dr.
Matematică și Știința Informației	9	1	2	3	3
Științe Economice și Demografice	16		1	7	8
Științe Fizice	18	4		8	6
Științe Geonomice	6		1	2	3
Științe Chimice și Tehnologice	11	2		3	6
Științe Biologice	33	4	1	15	13
Științe Umaniste	23	1	2	15	5

Științe Juridice, Politice și Sociologice	19	1		7	11
TOTAL	135	13	7	80	55

Membrii comisiilor de îndrumare

Tabelul 5

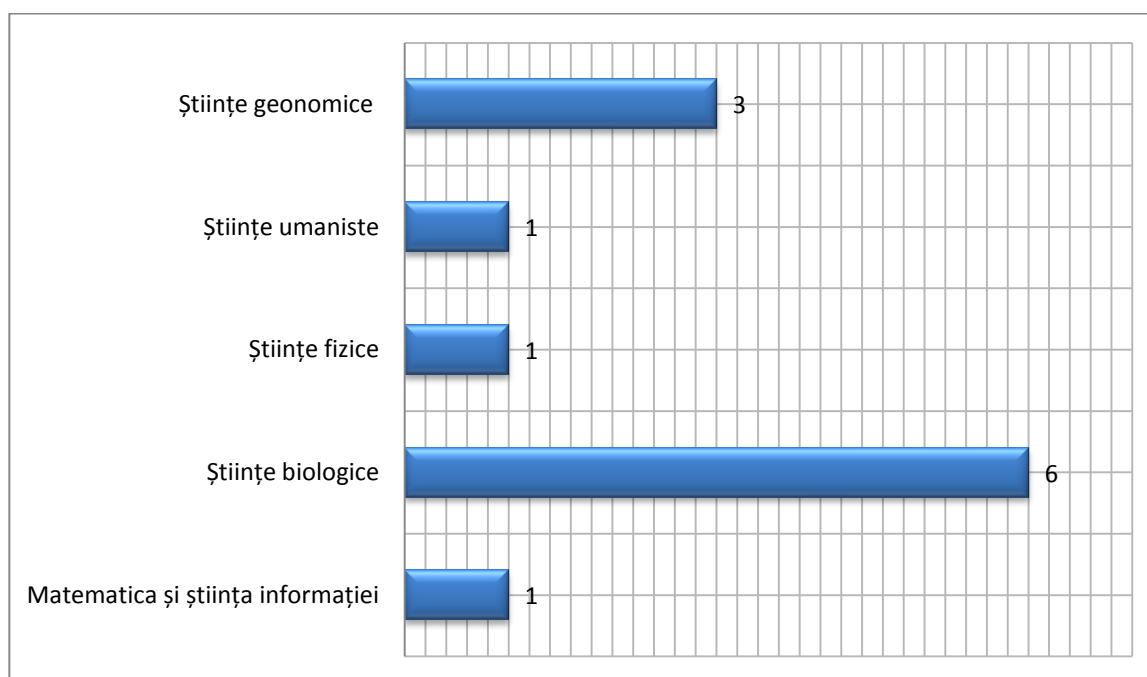
Școala doctorală	Total	Dintre ei:			
		Acad.	Mem. cor.	Dr. hab.	Dr.
Matematică și Știința Informației	14	1	2	5	6
Științe Economice și Demografice	22		1	8	13
Științe Fizice	26	1	1	3	21
Științe Geonomice	11		1		10
Științe Chimice și Tehnologice	15	2		5	8
Științe Biologice	50	4	1	21	24
Științe Umaniste	37	2	2	15	18
Științe Juridice, Politice și Sociologice	21	1		6	14
TOTAL	196	11	8	63	114

Susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat în anul 2017

Rezultatele activității de cercetare a doctoranzilor pe parcursul anului de referință sunt reflectate în tezele susținute. În perioada ianuarie – mai 2017 au fost realizate 13 teze de doctor din cadrul a cinci Școli doctorale. Tezele de doctor susținute sunt în domeniul Matematicii și știința informației (2), Științelor biologice (6), Științe fizice (1), Științe umaniste, (1) și Științe geonomice (3).

Numărul mai mic de teze susținute în 2017 în comparație cu anul 2016 este cauzat de faptul că începând din luna iunie CNAA din motive obiective n-a organizat susțineri publice a tezelor.

Diagrama 1

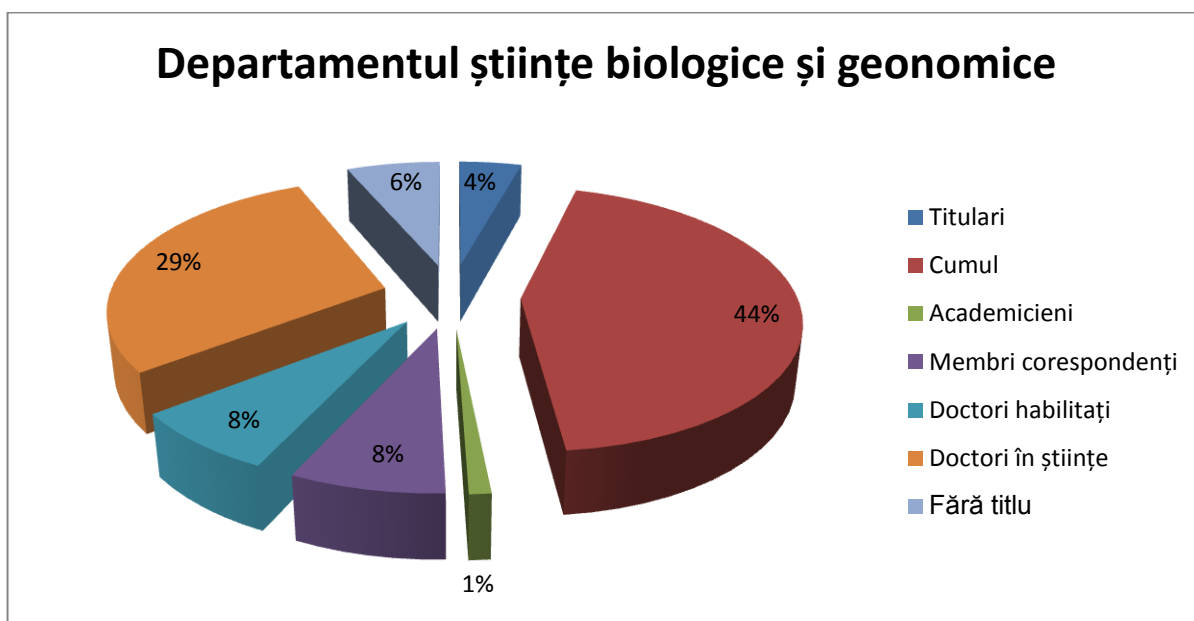
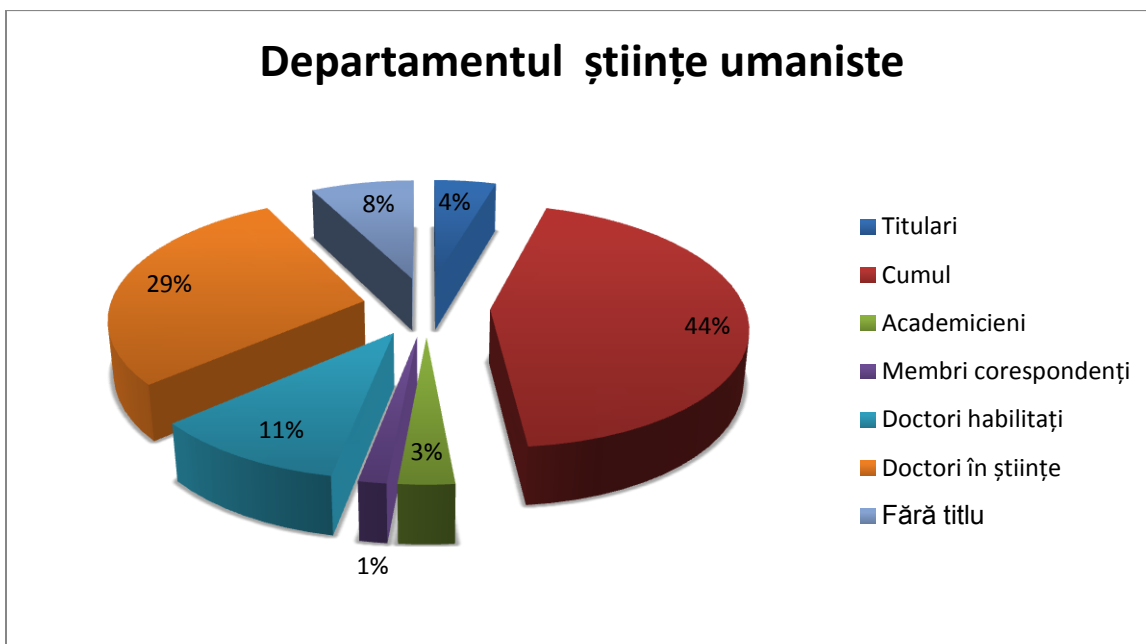

Personalul didactico-științific din cadrul UnAȘM este implicat plener în procesul de pregătire a specialiștilor pentru economia națională și a cadrelor de calificare înaltă din domeniul cercetării.

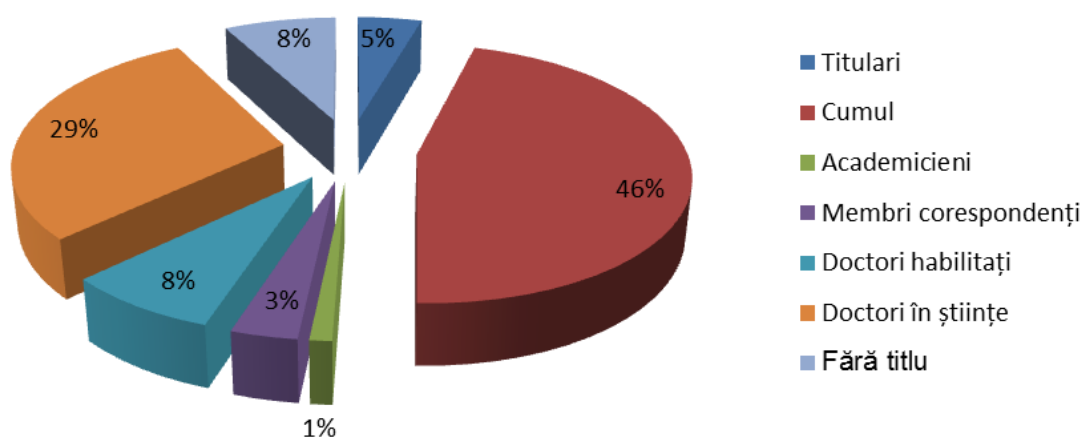
Cadre didactico-științifice antrenate în procesul instructiv-educativ

În procesul educațional și de cercetare desfășurat în cadrul Departamentelor UnAȘM sunt antrenate 123 cadre didactico-științifice dintre care: 12 titulari, 111 cumularzi; 72 doctori, 28 doctori habilitați.

Diagrama 2, 2a, 2b

Departamentul chimie, matematică și informatica

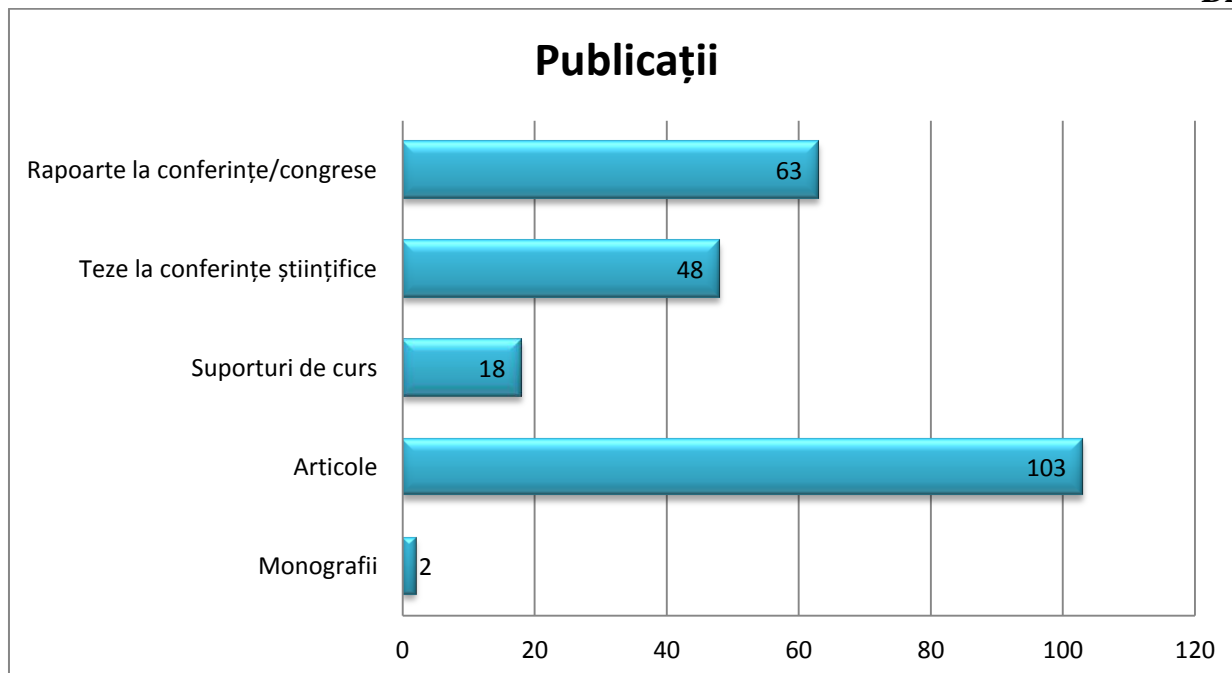

O componentă indispensabilă a acestui proces este activitatea științifică a cadrelor didactice materializată prin publicații științifice și participări la conferințe naționale și internaționale.

Publicațiile personalului didactico-științific din cadrul UnAȘM

În total, activitatea de cercetare a UnAȘM s-a materializat în 234 de publicații, dintre care: 2 monografii, 103 articole, 18 suporturi de curs, 48 teze la conferințe științifice și 63 rapoarte la conferințe/congrese

Diagrama 3

Organizarea manifestărilor științifice

Centrată pe generarea capacităților de cercetare și inovare, dar și atragerea tinerilor în cariera de cercetare, Universitatea Academiei de Științe a Moldovei corelează formarea inițială și continuă a cercetătorilor prin dezvoltarea și implementarea unor programe de studii performante la toate ciclurile pregătirii universitare și postuniversitare. Acestea se realizează prin diferite metode, incluzând, pe lângă formarea tradițională, conferințe naționale și internaționale, simpozioane, seminare științifice și contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalității studenților, educarea lor în spiritul valorilor umane naționale și universale, obținerea competențelor profesionale, transversale, stimularea creativității.

Astfel, în scopul pregătirii și inițierii studenților cu cercetările științifice fundamentale și aplicative, cultivarea spiritului de descoperire și al inovației, dezvoltarea aptitudinilor de analiză critică și expunere a opiniei, dar și atragerea atenției asupra celor mai importante probleme ale societății actuale, pe parcursul anului 2016-2017 în cadrul universității au fost organizate 25 manifestări științifice. Printre care 9 conferințe științifice, 5 seminare științifice, 6 lansări de carte, un colocviu și 4 ateliere de lucru cu participarea a peste 2000 de delegați din țară și de peste hotare (România, Ucraina, Rusia, Slovenia, Austria, Belgia, Bulgaria, Canada, Marea Britanie, Serbia, Turcia etc.).

Participarea cadrelor didactico-științifice la manifestări științifice și stagii de cercetare

Pe parcursul perioadei de referință cadrele didactice din cadrul universității au participat la 98 manifestări științifice organizate în țară și peste hotare. Participanții s-au implicat activ la discuțiile axate pe temele și direcțiile de cercetare prezentate, atât în cadrul comunicărilor, cât și în sesiunea de postere, acumulând astfel un schimb de experiență și stabilind noi relații de colaborare în domeniile lor de interes.

Este frecventă și susținută antrenarea cadrelor didactico-științifice în stagii de cercetare. În perioada de referință profesorii și cercetătorii de la UnAȘM au participat în 6 stagii de cercetare din România, Cehia, Italia, Austria, Elveția, Grecia și Federația Rusă.

Elaborat: **Tatiana Potîng**,
dr. prorector pentru cercetare și managementul calității, UnAȘM